

Prenataal onderzoek biedt ook kansen

Katholiek Nieuwsblad, 17 januari 2014

door Margaretha van Voorst, verloskundige en afgestudeerd in de Bio-ethiek

[KatholiekNieuwsblad](#)

Kan prenataal onderzoek ook kansen bieden? Ja, betoogt Margaretha van Voorst.

Het ziet ernaar uit dat zwangere vrouwen binnenkort gebruik kunnen maken van een nieuwe test voor de opsporing van onder andere het Downsyndroom bij het ongeborn kind. Deze nieuwe test is minder risicovol voor zowel moeder als kind. De Gezondheidsraad heeft de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport dan ook geadviseerd dat deze test op den duur beschikbaar zal zijn voor alle zwangere vrouwen.

Juiste keuzes

In het [news 1351]KN van 3 januari 2014[/news] waarschuwt dr. Janthony Raymakers dat deze ontwikkeling belangrijke morele implicaties heeft. Het is namelijk moreel onaanvaardbaar om deze test uit te voeren met als doel ouders in staat te stellen om te beslissen of zij hun kind met het Syndroom van Down willen laten aborteren. Als verloskundige zou ik, in aanvulling op het stuk van Raymakers, twee vragen willen bespreken. Ten eerste, hoe en met welk doel kan prenatale screening gebruikt worden zodat het wel moreel aanvaardbaar is? Ten tweede, hoe kan ervoor worden gezorgd dat de ouders met voldoende informatie prenatale tests ondergaan, zodat zij op basis van het resultaat juiste keuzes kunnen maken? In de praktijk ervaar ik namelijk dat veel ouders met een gebrek aan informatie prenatale screening ondergaan. Daardoor worden ze vaak door het resultaat van de tests overvallen en kiezen ze sneller voor een abortus, zelfs als ze daar eigenlijk niet volledig achter staan.

Morele aspecten

Prenatale screening biedt de mogelijkheid om zowel lichamelijke als genetische afwijkingen van het ongeborn kind op te sporen. Dit kan allereerst zinvol zijn omdat het artsen in staat stelt om, al tijdens de zwangerschap of kort na de bevalling, operaties te doen die de gezondheid van het kind bevorderen. Ook biedt prenatale screening de mogelijkheid om de ouders reeds tijdens de zwangerschap te begeleiden en voor te bereiden op de geboorte van een kind met eventuele afwijkingen. Met andere woorden, de prenatale screening kan gebruikt worden om ouders en hulpverleners in staat te stellen de gezondheid en acceptatie van het kind zo veel mogelijk te bevorderen. In een dergelijke situatie dient de test de bescherming van het ongeborn leven.

Informatie

Met betrekking tot de tweede vraag, die ten aanzien van de informatievoorziening aan de ouders, ervaar ik in de praktijk het volgende. De informatievoorziening rondom prenatale tests heeft drie belangrijke aspecten. Ouders hebben allereerst de keuze om de test wel of niet te doen. Ik merk dat sommige ouders zich dit niet realiseren. Ze gaan ervan uit dat ze deze tests moeten ondergaan, dat het een routine onderzoek is. Integendeel, de keuze is aan de ouders. Zij dienen hierover goed geïnformeerd worden. Het tweede punt heeft betrekking op de resultaten van een test. Ouders hebben goede informatie nodig om de resultaten te beoordelen. Het is belangrijk dat hen duidelijk wordt gemaakt dat uitslagen niet altijd volledig zeker zijn. Bovendien geeft niet iedere uitslag een volledig beeld van de ernst van een afwijking. Als bijvoorbeeld het Syndroom van Down wordt vastgesteld, zegt dit nog niks over de wijze waarin dit in het leven van het kind tot uiting zal komen. Ook is het over het algemeen moeilijk om vast te stellen in welke mate een afwijking het leven van het kind zal beïnvloeden. Daarom is een goede uitleg van de eventuele resultaten belangrijk.

Informatievoorziening

Het derde aspect betreft de begeleiding van ouders die te horen hebben gekregen dat hun kindje mogelijk een

lichamelijke of genetische afwijking heeft. Op dit terrein valt nog veel te winnen. Het Downsyndroom bijvoorbeeld wordt vaak alleen maar negatief benaderd. Daarom denken ouders al snel dat een abortus de beste oplossing is. Zowel zorgverleners als familie en vrienden hebben hier een belangrijke taak. Zij kunnen de ouders begeleiden in de acceptatie van de situatie en helpen bij het maken van keuzes die de bescherming van het leven bevorderen. Omdat ouders steeds voor moeilijke keuzes staan, lijkt het me goed hen bij iedere keuze voldoende bedenktijd te geven. Op deze manier zullen ouders minder snel keuzes maken waar ze eigenlijk niet volledig achter staan. Betere informatievoorziening zal hopelijk onder meer leiden tot minder abortussen naar aanleiding van prenataal onderzoek.

Bescherming van het leven

Raymakers waarschuwt terecht voor de morele implicaties van het advies van de Gezondheidsraad. Prenatale screening mag nooit worden gedaan met als doel het verrichten van een abortus.

Dit betekent echter niet dat prenatale screening als zodanig onaanvaardbaar is. Sterker nog, als prenatale screening op de juiste wijze wordt uitgevoerd en gepaard gaat met een goede informatievoorziening aan de ouders, kan deze leiden tot een betere bescherming van het leven en bevordert het de gezondheid van ongeboren kinderen met eventuele afwijkingen.

Overgenomen met toestemming van Katholiek Nieuwsblad.